

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IV. an præscriptio decimatum intra certum locum extendatur ad decimas novalium; & an si fundus mutetur, ita ut v. g. ex prato fiat ager, maneat obligatus ad decimas solvendas, sicut ante?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

quamvis privilegium negativum, non solvendi decimas, absolute concessum, etiam ad novalia se extendat, hoc tamen de privilegio affirmativo, percipiendi decimas, dici non potest, ob majorem illius præ hoc universalitatem, quam habet negatio præ affirmatione, & majus præjudicium Ecclesiæ: Quod si verò privilegium alicui concedatur, decimas ex novalibus etiam percipiendi, qui antiquas decimas in tali loco percipere solet, non debet illud extendi ad decimas novalium, quas alij tempore concessi privilegij possidebant, tanquam jure sibi debitas, sed intelligi debet tantum de illis novalibus, quæ post impetratum privilegium sunt, & secundum illam quantitatem, in qua antiquas decimas percipit *c. statuo 2. h. t. in 6.* Ex quo *c. §. statuimus* insuper patet, quod privilegium tale in casu, quo antiquæ decimæ percipiuntur ab aliquo, ad decimas novalium percipiendas concessum, extendi non debeat, ultra medietatem talium decimarum, quamvis antiquas decimas integras percipiant, ne nimium scilicet præjudicetur alijs Ecclesijs, ad quas de jure decimæ tales pertinerent.

§. IV.

An præscriptio decimarum intra certum locum extendatur ad decimas novalium; Et an si fundus mutetur, ita ut v. g. ex prato fiat ager, maneat obligatus ad decimas solvendas, sicut ante?

Qui præscripsit decimas prædiales intra fines alicujus Parochiæ, non potest vi illius præscriptionis percipere

decimas novalium, postea intra eandem parochiam factorum, nisi ex rationabili causa ostendat illas ad se pertinere, quod sumitur ex *c. cum contingat 29. h. t.* qui enim non plus præscribitur, quam possideatur, novalia autem nondum habentur, quando antiquas decimas in Ecclesiâ talem præscriperat aliquis, ut sequenter præscribi non poterat decimæ ex talibus novalibus præstandæ, si fundus ille, aut terra illa etiam antea priusquam ad novale redacta esset, decimarum nomine, glandes v. g. &c. persolverit, hoc enim in casu fundus ille jam ut decimabilis possessus præscriptus, in novale permutatus, decimas solvere deberet.

Quod si enim (quæ res questio hujus paragraphi est) fundus in prædictum ad decimas obligatum mutetur, ita ut prato v. g. fiat ager &c. (quam mutationem potest facere fundi talis dominus pro arbitrio suo) decimæ prædictæ ex fundo taliter mutato eidem debentur, cui prius ex fundo tali decimæ persolutæ fuerunt *c. Commissum 4. h. t.* ut etiam, fertior si per mutationem talis fundus ille factus sit, fertior decimæ dari debeant) quamvis immutabilitas hujus terræ mutetur, ut per fructus ferat, manet tamen eadem substantia, eadem scilicet terra decimarum consequenter, nisi consuetudo decimarum illorum, quos fundus mutatus nunc profert, abrogaverint, ex fructibus modò progenitis decimæ dari debent, quidem si per transactionem, vel privilegium, ex vineis v. g. debentur decimæ Ecclesiæ alicui, ex agro autem fuerit mutatio facta in vineas, consequenter

huic Ecclesie, jam ex vineis debentur decimæ, cui juxta factam transactionem, aut concessum privilegium sunt decimabiles vineæ, nisi per frequentes tales mutationes nimium pateretur Ecclesia Parochialis, cui in tali casu per imploratum etiam judicis officium succurri deberet.

SECTIO VI.

De variis modis, quibus
acquiri potest jus decimandi in
alia Ecclesia, aut Parochia, vel im-
munitas ab obligatione solvendi
decimas?

§. I.

An & qua ratione per consuetudi-
nem acquiri possit jus decimandi,
in aliena Ecclesia, aut Pa-
rochia?

UT Ecclesia aliqua, monasterium, vel persona Ecclesiastica, jus acquirat percipiendi decimas, ex prædijs intra alienam parochiam sitis, per consuetudinem legitimè præscriptam obtineri potest, cum sint 18. & e. ad Apostolica 20. h. t. cum enim decimæ prædiales, absolute loquendo, non sint juris divini sed Ecclesiastici tantum, consequenter præscribi possunt ab illis, qui spiritualia possidere possunt (& quidem ut probabilius sententia habet, 40. annis cum titulo, vel tempore immemoriali, si sine titulo ab Ecclesia non Parochiali v. g. contra Ecclesiam non Parochialem præferantur) & qui in certa v. g. terra jus decimandi præscripsit, habet jus percipiendi decimas ex omnibus fructibus,

qui in illa terra nascuntur, nisi ex certis fructibus juxta receptam consuetudinem nullæ decimæ in illo loco solverentur, aut certum tantum genus decimarum, majores v. g. non autem minores, quæ semper Ecclesie parochiali solatæ fuerunt, præscripserit.

§. II.

An & quomodo jus decimandi per
transactionem, & quibus præterea
modis acquiri possit personis
Ecclesiasticis?

QUOD transigere possint super decimis inter se parochi v. g. ita ut jus decimandi uni, vel alteri, vel utrique secundum diversas partes conveniat ex c. 3. & 9. h. t. constat (modò in tali transactione nullum pactum Simoniacum interveniat) neque speciali tali transactioni, per privilegium exemptionis, à solvendis decimis, postmodum superveniens, derogatur, nisi expressâ mentione illi derogetur, prout sumitur ex c. multiplici. 3. h. t. cum non fuerit suæ intentionis, ut ait in relato c. Pontifex, per privilegium concessum, transactioni factæ derogare, & sic jus parti jam acquisitum adimere.

Potest autem super jure decimarum in arbitros etiam compromitti, ita ut per arbitrium, seu sententiam arbitrorum, cui partes stare debent, jus decimandi uni parti acquiri, alteri verò adimi possit, totum, vel ex parte & c. (intervenientibus saltem solemnitatibus ad alienationem requisitis) & potest etiam una Ecclesia jus suum decimarum, cum
Bbbb 2 altera